

“ARETE-school” gala ziņojums

Pēcdoktorantūras projekta kopsavilkums

“Izglītības modernizācija Latvijas skolās, īstenojot inovatīvu pētniecībā balstītu programmu par 21. gadsimta kompetencēm un tikumu ētikas attīstību ar virtuālās telpas atbalstu (ARETE-school)”

1.1.1.2/VIAA/1/16/071

Dr. Manuel Joaquín Fernández González

Rīga, 2020

Table of contents

Kopsavilkums	3
1. sadaļa – Pētniecības projekta īstenošanas apraksts.....	4
1.1. Pētniecības projekta mērķa sasniegšana.	4
1.2. Pētniecības aktivitāšu īstenošana	5
1.3. Sadarbības partnera iesaistīšana un sadarbības rezultāti.....	6
1.4. Galvenie grozījumi pētniecības projektā pēc starpposma izvērtēšanas	6
1.5. Pētniecības rezultātu ilgtspējība un izmantojamība turpmākā izpētē	6
2. sadaļa – Zinātniskā kvalitāte	7
2.1. Pēcdoktorantūras pētnieka prasmju un kompetenču pilnveidošana	7
2.2. Pētniecības projekta zinātnisko rezultātu skaidrība un zinātniskā kvalitāte	9
2.3. Tiešsaistes platforma “Arete research”	12
2.4. Sasniegto rezultātu kvalitāte un ilgtspējība	13
3. sadaļa – Sociālekonomiskā ietekme	14
3.1. Pētniecības projekta sasniegto rezultātu sociālā un ekonomiskā ietekme.	14
3.2. Pētniecības projekta rezultātu izplatīšana un zināšanu pārnese.....	15
4. sadaļa – Īstenošanas kvalitāte	20
4.1. Pētniecības projekta īstenošanas kvalitāte	20
4.2. Ar saimniecisko darbību nesaistītā pētniecības projekta budžeta kopsavilkums	21
4.3. Sīkāka informācija par pētniecības projekta īstenošanas vienības izmaksām	22
Pielikums: Vizuālie materiāli.....	23
1. Projekta tīmekļa lapa	23
2. Starptautiskā sadarbība	24
3. Sadarbība ar skolotājiem un skolu direktoriem	25
4. Publikācijas un materiāli skolām	26

Atsauce: Fernández González, M. J. (2020). *“Arete-school” “ARETE-school” gala ziņojums. Pēcdoktorantūras projekta kopsavilkums.* Latvijas Universitāte.

Kopsavilkums

Šajā ziņojumā ir informācija par pēcdoktorantūras projektu “Izglītības modernizācija Latvijas skolās, īstenojot inovatīvu pētniecībā balstītu programmu par 21. gadsimta kompetencēm un tikumu ētikas attīstību ar virtuālās telpas atbalstu (ARETE-school)” (Projekta līguma numurs: 1.1.1.2/ VIAA/1/16/071).

Projekts tika īstenots no 2017. gada novembra līdz 2020. gada oktobrim, un tā kopējās izmaksas bija EUR 133,806.

Projekta iznākuma rādītāji tika pilnībā sasniegti: tika izveidota jauna un ilgtspējīga pētnieka darba vieta, tika publicēti 9 zinātniskie raksti indeksētajos žurnālos un 3 pētniecības ziņojumi, ir izstrādāta jauna tehnoloģija, kura varētu tikt komercializēta (tiešsaistes platforma “Arete research”), un jauns IKT uzņēmums ir sācis sadarbību ar pētniecības iestādi (Latvijas Universitāte)..

Ziņojums ir strukturēts 4 sadaļās: 1. sadaļā ir aprakstīta pētniecības programmas īstenošana, tostarp informācija par mērķu sasniegšanu, pētniecības pasākumu īstenošanu, sadarbības partneru iesaistīšanu, galvenajiem grozījumiem pētniecības projektā un ilgtspējību un pētniecības rezultātu turpmāku izmantojamību. 2. sadaļā apskatīta projekta zinātniskā kvalitāte, jo īpaši attiecībā uz pēcdoktorantūras pētnieka prasmju un kompetences uzlabošanu, pētniecības pieteikuma zinātnisko rezultātu skaidrību un zinātnisko kvalitāti, tiešsaistes platformas “Arete research” aprakstu un sasniegto rezultātu kvalitāti un ilgtspējību. 3. iedaļā skaidrota projekta sociālekonomiskā ietekme un sniegta informācija par pētniecības projekta rezultātu izplatīšanu un zināšanu pārnesi. Visbeidzot, 4. sadaļā sniegta informācija par projekta īstenošanas kvalitāti un pētniecības projekta kopsavilkuma budžetu. Ziņojuma beigās tiek arī piedāvāts pielikums ar dažiem vizuāliem materiāliem par projektu.

1. sadaļa – Pētniecības projekta īstenošanas apraksts

Šajā sadaļā sniegts īss, visaptverošs un strukturēts pētniecības projekta īstenošanas novērtējums un kopsavilkums par sasniegtajiem rezultātiem un to ilgtspējību, kas sniedz priekšstatu par to, kas ir paveikts pētniecības projekta ietvaros.

1.1. Pētniecības projekta mērķa sasniegšana.

Pētniecības projekta mērķis bija uzlabot pēcdoktorantūras pētnieka prasmes un kompetenci, kā arī palielināt viņa zinātniskās spējas un zinātnisko tīklu, tādējādi veicinot viņa profesionālo attīstību un viņa zinātniskās institūcijas kapacitāti. Šis mērķis tika pilnībā sasniegts, kā tas redzams projekta laikā izstrādāto publikāciju skaitā un kvalitātē (sk. 2.2. sadaļā - *Pētniecības projekta zinātnisko rezultātu skaidrība un zinātniskā kvalitāte*), pēcdoktorantūras pētnieka apgūtajā specializācijā rakstura izglītības jomā, iegūstot maģistra studiju programmu "MA Character educationar" ar Izcilību Birmingemas universitātē (sk. 1. tabulu), un izveidotajā pētniecības tīklā Latvijā un ārzemēs. Kā loģisku pētījuma projekta turpinājumu Latvijas Zinātņu akadēmija tikko atbalstījusi pētniecības tēmas turpināšanu, piešķirot pēcdoktorantam individuālu grantu 13 mēnešu garumā par tēmu "Digitālas mācību programmas piemērotības un īstenojamības izpēte jauniešu tikumiskajai audzināšanai Latvijas izglītības iestādēs (no 5 līdz 15 gadu vecumā)".

Turklāt projekta rezultāti bija paredzēti, lai veicinātu jauniešu personības attīstību un sekmētu Latvijas ekonomisko labklājību, modernizējot izglītības sistēmu, kā arī uzlabotu attiecības starp IKT jomu un izglītības jomu. Tas ir panākts, 1) veicot zinātnisko uzraudzību divās nepārtrauktās pilnveides programmās rakstura izglītībai skolotājiem un skolu vadītājiem: a) skolotāju tālākizglītības programmā "Arete catalyst", kas šobrīd tiek īstenota Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes Pieaugušo izglītības centrā, un b) skolu vadītāju kompetences paaugstināšanas programmā "Arete leadership", kas tika īstenota jau trīs reizes ar vairāk nekā 60 dalībniekiem Rīgā, Pierīgā un Siguldā. Un 2) Caur tiešsaistes platformas "Arete research" (<https://www.arete.lu.lv/>) zinātnisko monitoringu, kas pieejams

Latvijas Universitātes mājas lapā un izstrādāts ar IKT uzņēmuma “DataPro Group Ltd.” (projekta komerciālais partneris) palīdzību. Jo īpaši šajā platformā ir vesela sadaļa “Pārnese uz izglītību”, kurā iekļauti rakstura izglītības materiāli, kas paredzēti skolu direktoru, skolotāju un ģimeņu izmantošanai, kā arī vesela rakstura izglītības mācību programma no pirmsskolas izglītības līdz pamatzglītības beigām ar stundu plāniem, prezentācijām un vadlīnijām skolotājiem, kuru izstrāde tika zinātniski uzraudzīta projekta laikā.

1.2. Pētniecības aktivitāšu īstenošana

Plānotās aktivitātes bija šādas: 1) tiešsaistes platformas (ARETE-research) zinātniskā modelēšana un uzraudzība, kas nodrošina pētniecībā balstītu saturu rakstura izglītības jomā (1. aktivitāte) – pilnīgi sasniegta (<https://www.arete.lu.lv/>); 2) rakstura izglītības nepilnību analīze Latvijā, kas balstīta uz pašreizējo rakstura izglītības teoriju izpēti, rakstura izglītības vēsturisku izpēti Latvijā un starptautisku salīdzinošo novērtēšanu par rakstura izglītības teoriju un praksi sadarbībā ar Latvijas un ārvalstu ekspertiem (2. aktivitāte) – pilnīgi sasniegts (sk. 1. pētījuma ziņojumu un populārzinātnisko pētījuma ziņojumu 2.2. sadaļā - *Pētniecības projekta zinātnisko rezultātu skaidrība un zinātniskā kvalitāte*); 3) zinātnisko pamatu nodrošināšana rakstura izglītībai Latvijas kontekstā, izmantojot zinātnisko modelēšanu un uzraugot kompetences pilnveides programmu izstrādi skolotājiem un skolu direktoriem rakstura izglītībai (3. aktivitāte) – pilnībā sasniegts (sk. publikāciju sarakstu arī 2.2. sadaļā); 4) rakstura izglītības programmu pilotēšanas zinātniskais monitorings (4. aktivitāte) – pilnībā sasniegts (sk. publikāciju sarakstu 2.2. sadaļā.); un 5) rakstura izglītības efektīvas ieviešanas un izplatīšanas izpēte Latvijā (5. aktivitāte) – pilnīgi sasniegts (izplatīšanas stratēģija tika iestrādāta Latvijas Zinātņu Padomes granta pieteikumā, kas tikko tika iegūtā).

Projekts ietekmē Latvijas zinātnisko kopienu, pateicoties dalībai zinātniskajās konferencēs un semināros, un īpaši regulāri sadarbojoties ar profesoriem, vadošajiem pētniekiem, maģistrantiem un doktorantūras studentiem Latvijas Universitātē. Šīs sadarbības rezultātā 2 vadošie pētnieki, trīs vecākie eksperti un 4 maģistranti un doktoranti tika iekļauti Latvijas Zinātņu akadēmijas individuālā granta zinātniskajā komandā (sk. arī kopīgās publikācijas sadaļā 2.2.). Projekta ietekmi uz izglītības sistēmas dalībniekiem var secināt, konstatējot to intensīvu piedalīšanos pētniecības procesā (sīkāku informāciju skatīt 3.1. sadaļā - *Pētniecības projekta sasniegto rezultātu sociālā un ekonomiskā ietekme*). Tika izveidota sadarbība arī ar reģionālajām izglītības pārvaldēm, skolēniem, pašvaldībām un valsts iestāžu padomēm un skolotājiem, kuri piedalījās programmas izstrādāšanā un pilotēšanā un ir gatavi turpināt sadarbību. Ietekme uz

plašāku Latvijas sabiedrību tika panākta, izmantojot vairākus radio raidījumus, intervijas vietējā presē, projekta blogu un dalību Izglītības un kultūras komisijas politikas veidošanas sanāksmēs par tikumisko audzināšanu (sk. 3.2. sadaļu - Pētniecības projekta rezultātu izplatīšana un zināšanu nodošana).

1.3. Sadarbības partnera iesaistīšana un sadarbības rezultāti

Komersants “DataPro Group Ltd.” iesaistījās konsultācijās par tiešsaistes platformas zinātnisko uzraudzību un pētījumu rezultātu tālākas izplatīšanas plānošanu sadarbībā ar platformu uzdevumi.lv, kurā nākotnē varētu iekļaut sadaļu ar projekta ietvaros izstrādātajiem materiāliem (bet līdz šim izmaksas pārsniedz pēcdoktorantūras projekta iespējas). Zinātniskais partneris "Rēzeknes tehnoloģiju akadēmija" piedalījās konsultācijās par pētniecības projektu, datu vākšanu Latvijas reģionos un divām publikācijām, kas satur pētījumu rezultātus. Rēzeknes tehnoloģiju akadēmija ir iesaistīts arī mācīšanās un mācīšanas materiālu izplatīšanā savā reģionā, kas ir pieejami platformā “Arete research” .

1.4. Galvenie grozījumi pētniecības projektā pēc starpposma izvērtēšanas

Zinātniskas kvalitātes starpposma novērtējuma ieteikumi (darbs ar skolu vadītājiem un izglītības pārvaldēm) ir ņemti vērā, īstenojot 3., 4. un 5. aktivitāti, sadalot programmas “Arete school” zinātnisko uzraudzību divās daļās: pirmajā daļā tika turpināts zinātniskās uzraudzības darbs, kas tika uzsākts ar skolotājiem (pedagogu tālākizglītības programmas “Arete catalyst” izstrādes un īstenošanas uzraudzība), un otrajā daļā īpaši tika paveikts attiecīgais darbs ar skolu direktoriem un izglītības pārvaldēm (“Arete leadership”).

1.5. Pētniecības rezultātu ilgtspējība un izmantojamība turpmākā izpētē

Pētījumu rezultātu ilgtspējība un izmantojamība vidējā termiņā (vismaz līdz 2021. gada decembrim) tiks nodrošināta, pateicoties individuālajam pētniecības grantam, ko piešķīrusi pēcdoktorantam Latvijas Zinātņu Akadēmija novembra sākumā, un kuras pamatā galvenokārt ir pēcdoktorantūras pētījumu rezultāti. Turklāt var paredzēt, ka vairāki jauni zinātniskie raksti, kas pašlaik ir apstiprināti, iesniegti vai tiek sagatavoti un kuru izstrādes atbalsts tika sniegts pētniecības projekta ietvaros, tiks publicēti nākamajos mēnešos vai gados.

2. sadaļa – Zinātniskā kvalitāte

Šajā sadaļā ir aprakstīts, kā pēcdoktorantūras pētnieks ir attīstījis savas zinātniskās spējas un ir uzlabojis pētniecības kompetenci projekta īstenošanas laikā, kā arī sniegta informācija par galvenajiem zinātniskajiem rezultātiem un projekta tehnoloģiskā produkta apraksts. Kopumā tika sasniegti šādi rezultāti (skatīt 1. tabulu).

1. tabula. Iznākuma rādītāji

Nr.	Indikatora nosaukums	Iznākuma rādītāji			Mērvienība
		Plānotā vērtība	Sasniegtā vērtība	Vērtība, kas jāsasniedz turpinājuma periodā	
		Vērtība	vērtība	Vērtība	
1.	Jauno pēcdoktorantūras darba vietu skaits, izteikts kā pilna laika ekvivalentā	1	1	-	Skaitis
2.	Zinātnisko rakstu un publikāciju skaits	6	9	-	Skaitis
3.	Jauno produktu un tehnoloģiju skaits, ko var komercializēt	1	1	-	Skaitis
4.	Iegūtās privātās investīcijas	0		-	EUR
5.	Uzņēmumu skaits, kuri sadarbojas ar pētniecības iestādēm	1	1	-	Skaitis

2.1. Pēcdoktorantūras pētnieka prasmju un kompetenču pilnveidošana

Projekts ievērojami uzlaboja pēcdoktorantūras pētnieka zinātniskās spējas un tīklošanu, tādējādi veicinot viņa profesionālo izaugsmi un viņa zinātniskās institūcijas spējas. Tas jo īpaši ir redzams projekta laikā izstrādāto publikāciju skaitā un kvalitātē (sk. sadaļā 2.2.).

Vēl viens šā uzlabojuma aspekts ir pēcdoktorantūras pētnieka specializācija rakstura izglītības jomā, iegūstot maģistru programmu "MA Character education" ar izcilību Birmingemas universitātē. Skatiet 2. tabulā detalizētu informāciju par moduļiem, kursa darbu tēmām un atzīmēm.

2. tabula. "MA Character education" - moduļi, kursa darbu tēmas un atzīmes

Modulis	Kursa darba tēma	Atzīme
Theories of Character, Virtue and Flourishing	Aristotelian virtue identity: commitment to grow in virtue as a central part of the sense of self	72% (with Distinction)
Research Methods in Character Education	Youngsters' strategies for developing virtue identity: a synthetic approach for researching commitment to character growth at school	78% (with Distinction);
Character Education Interventions in Schools and Organisations	Enhancing children understanding of character growth in after school activities	75% (with Distinction);
History and Politics of Character Education	Legitimation of character and citizenship education under dictatorship: case of Soviet Latvia.	72% (with Distinction);
The Virtuous Practitioner	Reflection as a tool for understanding and educating the virtuous educational researcher	78% (with Distinction)
Character Education Leadership in Schools and Organisations	Supporting school principals' virtuous leadership for character education	65% (with Merits)
Master thesis	Assessment of a pilot programme for supporting principals' leadership for character education in Latvian schools	78% (with Distinction)
Iegūto ECTS skaits	180	
Iegūtā kvalifikācija	M.A. (taught) Character education With Distinction	

Pētniecības projekta turpinājumam Latvijas Zinātņu akadēmija tikko piešķirusi pēcdoktorantam individuālu grantu 13 mēnešu garumā par tēmu "Digitālas mācību programmas piemērotības un īstenojamības izpēte jauniešu tikumiskajai audzināšanai Latvijas izglītības iestādēs (no 5 līdz 15 gadu vecumā)".

Pēcdoktorantūras pētniekam tagad ir 10 publikācijas Thomson Reuter datu bāzē "Web of science", ar 6 citātiem, h-index: 2. Viņam ir arī 4 publikācijas, kas indeksētas SCOPUS datu bāzē, ar 5 citātiem, h-index: 2. un 40 publikācijas Google Scholar ar 52 citātiem, h-index: 5.

Viņš ir uzņēmies arī jaunus pienākumus vairākās zinātniskās komitejās: kopš 2020. gada viņš ir Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes Pētniecības ētikas

komitejas priekšsēdētājs, ir šā paša departamenta Izglītības zinātnes promocijas padomes priekšsēdētāja vietnieks un Mūžizglītības doktorantūras skolas “Cilvēka kapacitātes stiprināšana un mācīšanās dzīvei un darbam dažādību iekļaujošos kontekstos” padomes loceklis Kopš 2019. gada viņš ir morālās izglītības biedrības 'Association for Moral education' (<https://www.amenetwork.org/>) un Rakstura izglītības biedrības (Association for character education) (<https://character-education.org.uk/>) loceklis.

2.2. Pētniecības projekta zinātnisko rezultātu skaidrība un zinātniskā kvalitāte

Zinātnisko publikāciju izteiksmē sasniegtie pētījumu rezultāti ir skaidri un nepārprotami: šeit ir galveno publikāciju un zinātnisko ziņojumu saraksts pa aktivitātēm:

1. aktivitāte

Fernández González, M. J. (2018). Research-based reflections about character education: myths, challenges and international perspectives [Zinātniski pētniecisks skatījums uz rakstura audzināšanu: mīti, izaicinājumi un starptautiskās perspektīvas]. *Society. Integration. Education. Proceedings of the international scientific conference*. Rezekne (Latvia) May 25-26, 2018 Volume II, pp. 126-136. Latvia: Rēzeknes Augstskolas izdevniecība.
<http://dx.doi.org/10.17770/sie2018vol1.3133>

2. aktivitāte

Surikova, S., Pīgozne, T., Fernández González, M. J., & Stokenberga, I (2020). Understandings of Character and Virtue Education in Riga: Main Findings. *Proceedings of the 13th International Scientific Conference “Rural Environment. Education. Personality -REEP 2020” Volume 13*, pp. 266-273, 8th - 9th May 2020. Jelgava: Latvia University of Life Sciences and Technologies, Faculty of Engineering, Institute of Education and Home Economics.
<https://doi.org/10.22616/REEP.2020.032> .

Fernández González, M. J. (2019). Relational-Self-of-Virtue: Classical, Modern and Christian Perspectives in Moral Education. In: L. Daniela (2019) *Human, technologies and*

quality of education. *Proceedings of scientific papers* (pp. 22-32). Rīga: Latvijas Universitātes Akadēmiskais apgāds. <http://doi.org/10.22364/htqe.2019.02>

Fernández González, M. J. (2019). Legitimation of virtue education in teacher training discourse during soviet Latvia. *Society. Integration. Education. Proceedings of the international scientific conference*. Rezekne (Latvia) May 24-25, 2019 Volume 1, pp. 194-204. Latvia: Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija. <http://dx.doi.org/10.17770/sie2019vol1.3916>

Fernández González, M. J. (2019). At the Heart of Virtue Growth: ‘Self-of-Virtue’ and ‘Virtue Identity’. *Estudios sobre Educacion* 36, 9-29. <https://doi.org/10.15581/004.36.9-29> .

Research report. Fernández González, M. J. (2019). Cultural and historical research on character and virtue education in Latvia in an international perspective. Research report (summarizing the Work package 2 of the postdoctoral research). [*Rakstura un tikumiskās audzināšanas kultūrvēsturiskā izpēte Latvijā un pasaulē. Pētījuma ziņojums (pēcdoktorantūras pētījuma 2. aktivitātes kopsavilkums)*]. Online, available at <https://dspace.lu.lv/dspace/handle/7/46411> [EN] un <https://dspace.lu.lv/dspace/handle/7/46410> [LV]

3. aktivitāte

Fernández González, M. J., Pīgozne, T., Verdeja Muñiz, M., Sāre, E., & Surikova, S. (2020). Designing a teacher training programme for character education: an international partnership. *Proceedings of the International Scientific Conference “Society. Integration. Education”*, May 22nd – 23rd, 2020. Volume V pp. 72-88. Rezekne, Latvia: Rezekne Academy of Technologies. <http://dx.doi.org/10.17770/sie2020vol5.5171>

Fernández González, M. J. (2019). Character growth mindset enhancement in extracurricular activities: An international study. In: L. Daniela (Ed.). *Proceedings of ATEE Spring conference 2019 “Innovations, technologies and research in education”* (pp. 254-267). Latvia: University of Latvia Press. <https://doi.org/10.22364/atee.2019.itre.17>

Fernández González, M. J., Pīgozne, T., Surikova, S. and Vasečko, Ļ. (2019). Students’ and staff perceptions of vocational education institution heads’ virtues. *Quality Assurance in Education*, 28(1), 1-18. <https://doi.org/10.1108/QAE-11-2018-0124>

Fernández González, M. J., Pīgozne, T., Surikova, S., & Vasečko, L. (2018). Vocational education institution leaders' virtues and educational leadership profile in Latvia: A personality perspective of education quality. In L. Daniela (2018) *Human, Technologies and Quality of Education / Cilvēks, tehnoloģijas un izglītības kvalitāte*, 203.-222. lpp. Latvija: Latvijas universitātes akadēmiskais apgāds. <https://doi.org/10.22364/htqe.2018.18>

Populārzinātnisks pētījuma ziņojums Fernández González, M. J. (2019). *Skolēnu morālā audzināšana Latvijas skolās: vecāku, skolotāju, topošo skolotāju un skolu un izglītības pārvaldes vadītāju viedokļi*. Populārzinātniskais pētījuma ziņojums. Rīga: Latvijas Universitātes Pedagoģijas zinātniskais institūts. <https://dspace.lu.lv/dspace/handle/7/46498>

4. aktivitāte

Monitoringa ziņojums. Fernández González, M. J. (2020). *Scientific monitoring of 'Arete-school' programme piloting*. Research report summarizing the work package 4 of the postdoctoral research. University of Latvia.

Surikova, S., Fernández González, M. J., & Pīgozne, T. (*in press*), "Adaptation of a teacher training programme for character education to the Latvian context" publicēšanai LU 78. zinātniskās konferences sekcijas "Cilvēks, tehnoloģijas un izglītības kvalitāte" rakstu krājumā.

Darbs pie recenzentu ieteikumiem rakstam Fernández González, M. J., & Surikova, S. (*iesniegts*) "Enhancing 10-15-years-old boys' understanding of character growth during an international summer camp in Baltic Sea region: A feasibility study" žurnālā "Journal of Baltic Studies". Saņemti recenzentu komentāri un lūgums iesniegt labojumus.

Iesniegts raksts "After MacIntyre: Towards a Personalist Virtue Ethics Approach to Business and Leadership" žurnālā "Business Ethics: A European Review"

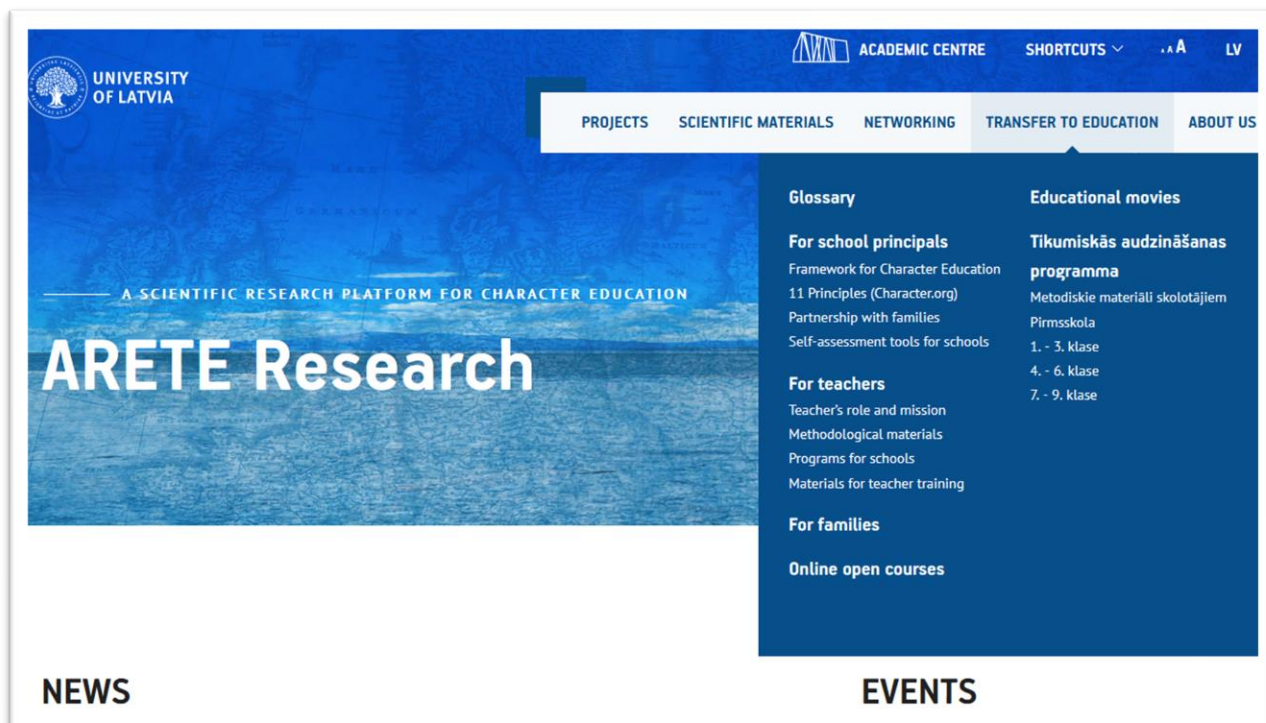
5. aktivitāte

Pētījuma gala ziņojums. Fernández González, M. J. (2020). *"Arete-school" final report summarizing the postdoctoral research*. University of Latvia.

2.3. Tiešsaistes platforma “Arete research”

Izstrādātā jaunā tehnoloģija ir tiešsaistes platforma “Arete research” (www.arete.lu.lv). Tā ir pēcdoktorantūras pētnieka, Latvijas Universitātes Komunikācijas un inovāciju departamenta un komersanta “DataPro Group Ltd.” sadarbības auglis. Tajā ir piecas sadaļas (sk. 1. attēlu): projekti, zinātniskie materiāli, tīklošana, pārnese izglītībai un vispārīga informācija par projektu.

Sadaļā “Pārnese izglītībai ” ir rakstura izglītības materiāli, kuru sagatavošana tika uzraudzīta pēcdoktorantūras projekta ietvaros. Pēc glosārija, kurā definēti galvenie termini šajā jomā, pirmā apakšsadaļa attiecas uz skolu direktoriem. Tajā ir ietverts “Rakstura izglītības ietvars skolām”, rīks skolu pašnovērtējumam “efektīvās rakstura izglītības 11 principi (Character.org)” un materiāli mijiedarbībai ar ģimenēm. Apakšsadaļā, kas domāta skolotājiem, ir informācija par skolotāja lomu un misiju, metodiskie materiāli, rakstura izglītības programmu piemēri skolām un materiāli skolotāju tālākizglītībai. Citās apakšsadaļās ir materiāli ģimenēm, tiešsaistes atklātie kursi, izglītojošas filmas un vesela rakstura izglītības mācību programma ar vairāk nekā 120 stundu plāniem un prezentācijām no pirmsskolas līdz pamatzglītības beigām, kā arī vadlīnijas skolotājiem, kuru izstrādāšana tika zinātniski uzraudzīta projekta laikā.

1. attēls. Tiešsaistes platforma “Arete research” (www.arete.lu.lv)

2.4. Sasniegto rezultātu kvalitāte un ilgtspējība

Rezultātu zinātniskā kvalitāte ir augsta, kā to parāda fakts, ka lielākā daļa šo zinātnisko publikāciju ir iekļautas zinātniskajās datu bāzēs (Web of science, SCOPUS).

Ņemot vērā jau saņemto Latvijas Zinātņu Padomes atbalstu pētniecības tēmas turpināšanai, ir nodrošināta pētniecības projekta zinātniskā virziena ilgtspēja.

Jaunizveidotā darbavieta tiks saglabāta vismaz 5 gadus pēc pēcdoktorantūras projekta beigām: pēcdoktorantūras pētnieks šajā amatā šobrīd ir ievēlēts līdz 2021. gada martam, un šo amatu plānots atjaunot uz jaunu sešu gadu termiņu.

Zinātnisko platformu “Arete research” uztur Latvijas Universitātes interneta vietne, un tās saturs tiks regulāri papildināts ar jaunu informāciju un materiāliem.

3. sadaļa – Sociālekonomiskā ietekme

3.1. Pētniecības projekta sasniegto rezultātu sociālā un ekonomiskā ietekme.

Pētniecības projekta rezultāti ne tikai ir veicinājuši pēcdoktorantūras pētnieka zinātniskās kapacitātes stiprināšanu un likuši pamatus ilgtermiņa starptautiskai sadarbībai ar zinātniskajiem tīkliem šajā jomā (sk. 2.1. apakšpunktu), bet arī nesuši labumus pētniecības projekta īstenotājam, sadarbības partnerim un zinātnes jomai, kā arī RIS3 mērķim “Informācija un telekomunikācijas” un sabiedrības attīstībai.

Īstenotājs (Latvijas Universitāte) ir nostiprinājis sadarbību ar 88 Latvijas rajonu un galveno Latvijas pilsētu izglītības pārvaldēm, tostarp ar Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamentu, kas sadarbojās datu vākšanā, kā arī ar vairāk nekā 20 skolām, kas bija piedalījušās “Arete catalyst” un “Arete leadership” programmu izstrādē un pilotēšana. Turklāt Latvijas Republikas Nacionālais izglītības centrs, Valsts izglītības kvalitātes dienests un Izglītības un zinātnes ministrija sadarbojās Populārzinātniskā pārskata izplatīšanā, un Latvijas Zinātņu Padome tikko piešķīra Latvijas Universitātei individuālo stipendiju, lai turpinātu pēcdoktorantūras pētniecībā sāktos darbus.

Zinātniskais partneris Rēzeknes tehnoloģiju akadēmija iesaistījās konsultācijās par pētniecības projektu, un, pateicoties kontaktiem ar vietējām skolām un ar reģionālo izglītības padomi, ir palīdzējusi datu apkopošanā Latvijas reģionos. Rēzeknes tehnoloģiju akadēmija arī organizējusi vairākas zinātniskās konferences, kurās pēcdoktorantūras pētnieks piedalījies, un izdevusi divas no pēcdoktorantūras pētnieka indeksētajām publikācijām. Rēzeknes tehnoloģiju akadēmija tika iesaistīta arī mācīšanās un mācīšanas materiālu izplatīšanā viņu reģionā, kuri ir pieejami platformā “Arete research” .

Izveidotais jaunais produkts (tiešsaistes platforma “Arete research”) atbilst RIS3 prioritārajai jomai “Informācijas komunikācija un tehnoloģijas”, un pēcdoktorantūras pētnieka sadarbība ar komersantu (DataPro Group Ltd.) un ar Latvijas Universitātes Komunikācijas un inovāciju departamentu ir pastiprinājusi šīs specializācijas jomas attīstību. Turklāt galveno akademiķu, zinātnieku, praktiķu un politikas veidotāju plaša līdzdalība projektā ir nodrošinājusi

tās saskaņošanu ar Latvijas RIS3 attīstības prioritāti “Modernā un uz darba tirgu orientēta izglītības sistēma”.

Visbeidzot, pasākumi sasniegto pētījumu rezultātu izplatīšanai un nodošanai ir veicinājuši Valsts ekonomikas un sabiedrības attīstību. Attiecībā uz projekta ietekmi uz izglītības sistēmas dalībniekiem jāatzīmē, ka pētījumā piedalījās 244 topoši skolotāji, 473 skolotāji, 127 skolu direktori, 461 vecāki, 32 reģionālās izglītības pārvaldes locekļi un 837 skolēni (9. un 12. klases) (3. un 4. aktivitātē), aizpildot anketu, kurā bija iekļauti skalas jautājumi un atvērti jautājumi. Datu vākšanā piedalījās 88 Latvijas reģionu un galveno Latvijas pilsētu izglītības pārvaldes, un gala ziņojums katram no viņiem tika nosūtīts pa e-pastu. Kopš projekta sākuma ar pētījuma rezultātiem tika tieši iepazīstināti ar vairāk nekā 350 skolēniem 20 – 30 skolēnu grupās, skolu vecāku sapulcēs 2 skolās un 5 lielā mēroga konferencēs skolotājiem un skolu direktoriem. Seminārā “Aretas catalyst” pedagogu tālākizglītības programmas izstrādāšanas zinātniskajai uzraudzībai piedalījās 20 eksperti no Latvijas izglītības sistēmas (skolotāji, skolu karjeras konsultanti, skolu psihologi, pētnieki). Šo programmu pilotēja 25 Latvijas skolotāji, un vairāk nekā 60 skolu direktori no Rīgas, Pierīgas un Siguldas ir pilotējuši programmu “Arete leadership”. Latvijas sabiedrībai šis darbs ir pienācīgi darīts zināms: papildus projekta platformai un ierakstiem LU mājas lapā un Facebook, publicēta regulāra informācija – divi radio raidījumi, vairākas intervijas vietējā presē, kā arī mēneša ieraksti projekta blogā (sk. <http://blogi.lu.lv/manuels/>), kas nodrošināja informācijas tālāk nodošanu plašākai sabiedrībai.

3.2. Pētniecības projekta rezultātu izplatīšana un zināšanu pārnese

Ir veiktas vairākas darbības un aktivitātes, lai nodrošinātu pētījumu pieteikuma rezultātu popularizēšanu un sabiedrības informētību un zināšanu pārnesi izglītībai un sabiedrībai. Lūk, šo izplatīšanas pasākumu (konferenču un publicitātes pasākumu) detaļas:

Konferences

1. 2020.09.25. Uzstāšanās ar referātu “Skolēnu tikumiskā audzināšana Latvijas skolās - zinātniskā pētījuma atziņas un to pārnese izglītībā” LU rīkotajā atklājumā un inovāciju pasākuma “LU Jauno tehnoloģiju un inovāciju diena” aktivitātē “Zināšanu Agora”.

2. 2020.05.22. Uzstāšanās ar referātu virtuāli: “Designing a teacher training programme for character education: an international partnership (zinātniskajā konferencē “Society, Integration, Education – SIE 2020, Rēzeknē)
3. 2020.05.09. Uzstāšanās ar referātu virtuāli: “Understandings of Character and Virtue Education in Riga: Main Findings” (13th International Scientific Conference “Rural Environment. Education. Personality -REEP 2020”, Jelgavā)
4. 2020.01.31. Uzstāšanās ar referātu “Adapting and piloting a teachers’ professional competence development programme for character education in Latvia” LU 78. starptautiski zinātniskās konferences sekcijā «Cilvēks, tehnoloģijas un izglītības kvalitāte», kas notika LU PPMF telpās.
5. 2019.12.9-11: Birmingemas universitātes rīkotajā trešajā klātienes seminārā MA Character Education ietvaros.
6. 2019.11.09: Uzstāšanās ar referātiem “Relational self-of-virtue: growing in virtue together” un “Character Growth Mindset Development in Extracurricular Activities” Association for moral education - AME starptautiskā konferencē “Morality and Ethics for the Digital World”, kas notika Sietlā (AVS)
7. 2019.10.21-24: Dalība pētnieciski zinātniskajā seminārā Oviedo (Spānijā), kopā ar 13 zinātniekiem un politikas veidotājiem no Igaunijas, Latvijas un Spānijas. Apspriesti skolotāju tālākizglītības programmas “Arete catalyst” zinātniskā monitoringa rezultāti, kā arī izvērtēta programmas tās gala struktūra un saturs un apspriests tās ieviešanas efektivitātes izpētes process.
8. 2019.10.03. Uzstāšanās ar priekšlasījumu “Vērtību un tikumiskā audzināšana ar mācību priekšmetu starpniecību: Kā attīstītās skolēnu morālie ieradumi eksaktajos priekšmetos?” Skolas2030 projekta konferencē par vērtībām izglītībā “Pasaule skolā - skola pasaulē”, Jelgava.
9. 2019.09.27: Darbnīcas “Tikumu valoda” novadīšana Rīgas Domes organizētajā informatīvi praktiskajā seminārā “Atbalsts pedagogiem personisko kompetenču un rakstura izglītības veicināšanai skolās”. Latvijas Universitātes Zinātņu mājā. Prezentēti programmas “Arete catalyst” zinātniskā monitoringa rezultāti.

10. 2019.06.07-08 Uzstāšanās ar referātu "Character growth mindset enhancement in extracurricular activities: An international study" ATEE Spring 2019 konferencē *Innovations, technologies and research in education*. University of Latvia, Rīga.
11. 2019.05.25. Uzstāšanās ar referātu "Legitimation of virtue education in teacher training discourse during soviet Latvia". Rēzeknes tehnoloģiju akadēmijas organizētās konferences "Society. Integration. Education". Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Rēzekne, Latvija
12. 2019.05.08-12 Dalība Birmingemas universitātes Maģistru programmas "MA Character education" klātienes seminārā. Uzstāšanās ar referātu "Catalyzing virtue growth in extracurricular activities (or the secret power of the self-of-virtue)".
13. 2019.02.12. Uzstāšanās ar referātu "Self-of-virtue and virtue identity: classical, modern and Christian perspectives in character education". LU 77 international conference "Human being, technologies and quality education". Section "conventional and innovative trends in the pedagogical processes at school". LU PPMF, Riga, Latvia.
14. 2018.11.20. Uzstāšanās ar referātu "Parents' role in the process of formation of pupils' moral habits". at the parents' meeting of the "Doms choir school of Riga". Riga, Latvia
15. 2018.10.26 Uzstāšanās ar referātu "The music teachers' role in the flourishing of youngsters' happiness" at the conference "Further education for organists". Riga Higher Institute of Religious Sciences affiliated to the Pontifical Lateran University (RARZI). Jelgava, Latvia.
16. 2018.10.19 Uzstāšanās ar referātu "The formation of pupils' moral habits". Meeting with school directors in Kuldīga region. Organizer: Kuldīga's regional municipality. Kuldīga, Latvia.
17. 2018.10.13 Uzstāšanās ar referātu "The formation of pupils' moral habits in the subject of Mathematics at school". Latvian mathematic teachers' union conference (LMSA) "From Mathematics to...". Cēsis, Latvia.
18. 2018.08.23 Uzstāšanās ar posteru "The formation of pupils' moral habits transversally through the curriculum" LU cross-curricular). Methodological conference of the Interdisciplinary centre for educational innovation: "Natural sciences and mathematics at school efficiently and creatively". The Academic Centre for Natural sciences of the of Latvia, Riga, Latvia.

19. 2018.03.17 Uzstāšanās ar referātu “Developing pupils’ transversal competencies and virtuous character in the music classroom: a neo-Aristotelian approach” European Association for Music in Schools international conference “Competences in Music Education”, March 14-17, 2018, Jelgava, Latvia. <https://eas-music.org/2018-jelgava-lv/keynotes/>
20. 2018.03.15. Uzstāšanās ar referātu “New tendencies in the virtue ethics theory and practice from an international perspective”. 76th international scientific conference of the University of Latvia, Alūksne city section.
21. 2018.02.12 Uzstāšanās ar referātu “The use of the concepts ‘character’ and ‘virtue’ in the journals of the leading teacher associations (1922-1939)”. 76th international scientific conference of the University of Latvia. LU PPMF, Riga, Latvia.
22. 2018.02.12 Uzstāšanās ar referātu “Aristotelian virtue identity: commitment to grow in virtue as a central part of the sense of self” 76th international scientific conference of the University of Latvia. LU PPMF, Riga, Latvia.
23. 2017.12.12 Informatīvais un pētnieciskais seminārs Rīgas 64. vidusskolā par tēmu “Rakstura izglītība mūsdienās” Rīgas Izglītības un informatīvās metodikas centra pedagogu profesionālās kompetences uzlabošanas projekta ietvaros. Dalībnieki: 50 pedagogi un atbalsta personāls.
24. 2017.12.08. Informatīvais seminārs “Jauniešu līderi: par cilvēku, raksturu un tikumiem” 20 jauniešiem “Vidzemes katoļu jauniešu centrs”.

Publicitātes pasākumi

Regulāra informācija projekta mājas lapā katru trimestrī (<https://www.lu.lv/index.php?id=53859>) un projekta blogā katru mēnesī (<http://blogi.lu.lv/manuels/>).

2017.11.30. Īpašā intervija LU tīmekļa vietnes sadaļā “Mēneša pētnieks” (<https://www.lu.lv/zinas/t/49882/>)

2018.03.09 Īpaša intervija mēneša žurnālā “Katoļu baznīcas vēstnesis” (4 lappuses)

21.09.2018 Intervija “Radio Marija Latvija”, ar atsaucēm uz pēcdoktorantūras pētījuma projektu.

http://arhivs.rml.lv/RML_arhivs/Raidijumi/Musu%20baznicas%20muzikas%20meistari/2018-09-21_22-00_EmanuelsFernandezs_MBMM_RML.ogg

2019. g. aprīlī - Preses relīzes par LU tīmekļa vietni par Populārzinātnisko ziņojumu (<https://www.lu.lv/par-man/lu-mediji/zinas/zina/t/49182/>), Latvijas Universitātes Studiju attīstības un vadības pilnveides programmas “Ozolzile” mājaslapa (<https://www.ozolzile.lu.lv/par-mums/zinas/zina/t/49190/>) un Facebook lapās (<https://www.facebook.com/ozolzileaug/>; <https://www.facebook.com/superskolotajiem/>).

2019.04.16 Intervija Latvijas Radio 1, programma “Ģimenes studija” (sk. <https://lr1.lsm.lv/lv/raksts/gimenes-studija/skolenu-morala-audzinasana-latvijas-skolas.a117061/>)

2019. decembrī sadarbībā ar Valsts izglītības satura centru tika publicēts pēcdoktoranta raksts “Par tikumiskās audzināšanas jēdzienu izpratni” izglītības satura reformas projekta Skola2030 ikmēneša ziņu izdevumā “Domāt. Darīt. Zināt”, kas ir pieejams šeit: <https://www.skola2030.lv/lv/jaunumi/zinu-izdevums/vertibas-darbos-un-vardos>

2020. g. oktobri - Raksts par pētījuma rezultātiem LU mājas lapā <https://www.lu.lv/par-mums/lu-mediji/zinas/zina/t/61749/> un PZI mājas lapā - <https://www.pzi.lu.lv/par-mums/zinas/zina/t/61756/>

Pēc projekta īstenošanas tiks nodrošināta sabiedrības informētība par pētījuma projekta rezultātiem, izmantojot projekta blogu, tiešsaistes platformu, Latvijas Universitātes un Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes tīmekļa vietni, kā arī regulāri piedaloties publiskās debatēs par raksturu un tikumisko audzināšanu.

4. sadaļa – Īstenošanas kvalitāte

4.1. Pētniecības projekta īstenošanas kvalitāte

Šajā sadaļā ir informācija par pētniecības projekta kvalitāti un resursiem, kas izmantoti pētniecības projektam.

Pēcdoktorantūras pētnieka izglītība, jo īpaši MA Character education bet arī sadarbībā ar Latvijas Universitātes zinātnisko konsultantu un citiem pētniekiem, atbilst projektā nospraustajiem mērķiem un pētniecības tēmai. Pateicoties projektam, viņš specializējās tikumiskās audzināšanas jomā: viņš tikko ir pabeidzis 3 gadus ilgo maģistra studiju programmu Birmingemas universitātē, kas ir viena no labākajām Eiropas programmām rakstura izglītības jomā, un ir publicējis vairāk nekā 10 indeksētus zinātniskus rakstus, kas saistīti ar šo tēmu.

Sadarbības partneru funkciju un pienākumu sadale ir bijusi veiksmīga: Zinātniskais partneris Rēzeknes tehnoloģiju akadēmija, kā paredzēts, ir palīdzējis darbā ar vietējām skolām un reģionālajām izglītības padomēm, kā arī pēcdoktorantūras darbu publicēšanā indeksētos konferenču rakstu krājumos un gala rezultātu izplatīšanā. Komersants “DataPro Group Ltd.” bija iesaistīts tiešsaistes platformas zinātniskajā uzraudzībā un tālākās tiešsaistes pētījumu rezultātu izplatīšanas plānošanā, kā arī mērķa sasniegšanā, kas saistīts ar RIS3 prioritāro jomu viedo specializāciju “Informācijas komunikācija un tehnoloģijas”, sadarbībā ar Latvijas Universitātes Komunikācijas un inovāciju departamentu.

4.2. Ar saimniecisko darbību nesaistītā pētniecības projekta budžeta kopsavilkums

Pētniecības projekta īstenošanai izlietotie finanšu līdzekļi atbilst veikto darbu apjomam un pētījumā sasniegtajiem rezultātiem (sk. sīkāku informāciju 3. tabulā).

3. tabula. Ar saimniecisko darbību nesaistītā pētniecības projekta budžeta kopsavilkums

Code	Izmaksu pozīcijas nosaukums	Vienības izmaksu piemērošana (piemērojams vai nav piemērojams *)	Daudzums		Vienība	Pētniecības projekta izmaksas	
			Sākotnēji plānotais	Gala sasniegtais		Sākotnēji plānotais	Gala sasniegtais
1.	Atlīdzības izmaksas pētniecības projekta īstenošanas personālam (pēcdoktorantūras pētnieka bruto alga + darba devēja obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas)	Nepiemēro	36	36	2 731 € “algas apmērs mēnesī”	98,316.00	98,316.00
2.	Pētniecības projekta īstenošanas izmaksas (pētniecības izmaksas)	piemērojams	36	36	800	28,800.00	28,800.00
3.	Pētniecības projekta administratīvās un infrastruktūras uzturēšanas izmaksas	piemērojams / nav piemērojams	36	36	185.83 €	6,689.88	6,689.88
4.	Ieguldījumi natūrā (nepārsniedz 5% no pētniecības projekta attiecināmajām izmaksām)	(Ja piemērojams)				0	0
4.1.	Pamatlīdzekļi (materiālie aktīvi)						
4.2.	Piešķirtie līdzekļi (materiālie aktīvi)						
4.3.	Ar pētniecību saistītā profesionālā darbība pētniecības projekta ietvaros						
	Kopā					133,805.88	133,805.88

4.3. Sīkāka informācija par pētniecības projekta īstenošanas vienības izmaksām

Concept	2017	2018	2019	2020	total	By positions
Incomes (800 € / month)	1600	9600	9600	8000	28800	
Online Master on character education (Birmingham, 180 credits over 3 years): 3300 € per year * 3 years = 10000 €		5376,7	2 841,61		8218,31	8218,31
Research materials for piloting ARETE-school:						7550
Translations materials schools				7550	7550	
Trips for To Birmingham (JCCV)						2589,82
March 2018 (5 days)		975,54			975,54	
May 2019 (5 days)			897,86		897,86	
December 2019 (5 days)			716,42		716,42	
Participation in international and national conferences						3234,76
AME November 2019, Seattle USA			1458,46		1458,46	
Jelgava conference Mai 2018		23,24			23,24	
Rezekne conference Mai 2018		271,2			271,2	
Rezekne conference Mai 2019			160		160	
Hamburg ECER conference August 2019			961,86		961,86	
Riga ATEE scientific conference June 2019			110		110	
Rezekne scientific conference Mai 2020				250	250	
Participation in national and international seminars						1796,72
Participation in scientific seminar "Arete catalyst" (January 2017, Oviedo)		564,72			564,72	
Finland scientific seminar 2018		516,2			516,2	
Cesis teacher seminar 2018		19,87			19,87	
Kuldīga teacher seminar 2018		33,87			33,87	
Tartu scientific seminar January 2019			268,5		268,5	
Oviedo scientific seminar October 2019			393,56		393,56	
Contracts with research and technical assistants					0	5485,07
research assistant (2018)		1235			1235	
technical assistant web + translations January-February 2020				1563,53	1563,53	
technical assistant web + translations 2020 summer				2475,59	2475,59	
Text corrections for web 2020 summer				210,95	210,95	
total expenses	0	9016,34	7 808,27	12050,07	28874,68	28874,68
remaining year	1600	583,66	1791,73	-4050,07	-74,68	
remaining cumulated	1600	2183,66	3975,39	-74,68		

Pielikums: Vizuālie materiāli

1. Projekta tīmekļa lapa

<https://www.lu.lv/index.php?id=53859>

2. Starptautiskā sadarbība

Ar kolēģiem no "MA Character education" Birmingemā (2019)

Ar kolēģiem no Igaunijas, Spānijas un Latvijas Rīgā (2019)

3. Sadarbība ar skolotājiem un skolu direktoriem

Ar matemātikas un dabaszinību skolotājiem Cēsīs (Latvija) – 2018

Ar skolotājiem Rīgā (2019. g.)

4. Publikācijas un materiāli skolām

